

[\(/\)](#)

Inventaris

ERFGOEDOBJECT

Tuin van het Virgo Fidelisinstituut

landschappelijk element

ID: 134139 URI: <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/134139>

de Vlaamse overheid

uitgegeven door [het agentschap Onroerend Erfgoed](https://www.onroenderfgoed.be/) [Privacyverklaring](#)<https://www.onroenderfgoed.be/privacyverklaring>[Juridische informatie](#)[Onroerend erfgoed informatie](#)Onroerend
Erfgoed[Bekijk](#)[https://](#)[sort=](#)

Juridische gevolgen

- omvat de aanduiding als vastgesteld bouwkundig erfgoed Kostschool van de zusters ursulinen (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/116136>)
Deze vaststelling is geldig sinds 08-10-2021

Alternatieve namen

Tuin bij de kostschool van de zusters ursulinen

Provincie

Vlaams-Brabant

Gemeente

Vilvoorde

Deelgemeente

Vilvoorde

Straat

Rooseveltlaan (Franklin)

Locatie

Rooseveltlaan (Franklin) 98 (Vilvoorde)

Nauwkeurigheid zone

Tot op 15m

Oppervlakte zone

38 841m²

Bewaringstoestand

Bewaard

Erfgoedwaarde

Aanwezig

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/gebeurtenissen/1021>) (geografische inventarisatie: van 1997 tot 2007)

Thema: Historische tuinen en parken (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/146>)

Kenmerkgroep 1

Typologie: turnzalen (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/447>)

Datering: na WO II (<https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1073>)

Kenmerkgroep 2

Typologie: gebouwen voor secundair onderwijs
(<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/152>), hekken
(<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/185>), hekpijlers
(<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/186>), internaten
(<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/205>), kapellen (gebouwonderdelen)
(<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1776>), kloosters
(<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/243>), lagere scholen
(<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/259>),
omheiningsmuren (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/317>)

Datering: interbellum (<https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1070>), vierde kwart 19de eeuw (<https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1066>),
voor WO I (<https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1068>)

Langerock, Julien (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/personen/3239>) (Ontwerper)

Kenmerkgroep 3

Typologie: knotbomen (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1610>),
siertuinen (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/440>)

Datering: vierde kwart 19de eeuw (<https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1066>)

Soort: Fagus sylvatica 'Atropunicea' (<https://id.erfgoed.net/thesauri/soorten/155>)

Beschrijving

Klooster- een schoolcomplex uit 1890, uitgebreid in 1910, in het interbellum en na de Tweede Wereldoorlog, met ommuurde tuin van meer dan 2 hectare, omvattende een voortuin, oorspronkelijk met twee landschappelijke compartimenten, en een moestuin die tot aan de Tweede Wereldoorlog de achterste helft van het domein besloeg.

In 1858 namen twee ursulinen van het klooster van Tildonk hun intrek in een huisje in de toenmalige Pastoorstraat en openden er een school voor kantklossen voor arme kinderen.

Nadien kende de instelling nog verschillende verblijfplaatsen; de zorg werd uitgebreid uit tot het kleuter- en lager onderwijs en de opvoeding van weeskinderen en op aandringen van kardinaal-aartsbisschop Goossens werd er ook een kostschool opgericht voor kinderen uit de gegoede burgerij. In 1888 kregen de zusters een terrein van 4 hectare aan de 'nieuwe boulevard' (thans de Rooseveltlaan) in hun bezit, waar vanaf 1890 een klooster- en schoolcomplex werd gebouwd. Het oorspronkelijke gebouw omvat vier neotraditioneel getinte, bakstenen vleugels rond een binnenplaats. De zes traveeën van de voorgevel worden gescheiden door versneden steunberen en bekroond met spaarvelden met gecombineerde rondbogen. De monumentaliteit wordt benadrukt door de twee tot puntgevel verhoogde middelste traveeën, in de top voorzien van een nis met een beeld van Sint-Jozef (met lelie), geflankeerd door gekoppelde rondboogvenstertjes. De overige gevels zijn vereenvoudigde versies (onder meer zonder de puntgeveltraveeën) van de voorgevel.

Een prent die dateert van vóór 1910 (toen langs de oostzijde een vleugel werd toegevoegd) geeft een wellicht wat geïdealiseerd beeld in vogelperspectief vanuit het zuiden. De detaillering van de voorgevel verschilt een beetje van de huidige toestand (onder meer de ramen van de verdieping werden verbreed en verlaagd) en de toren van de kapel is nog aanwezig. Het gebouw links in beeld – een stal volgens het kadaster – is een miniatuurversie van de hoofdvleugel. Het domein is volledig omringd met een bakstenen muur met spaarvelden. De omheiningmuur wordt geflankeerd door een rij zuilvormige bomen, ongetwijfeld de huidige Italiaanse populieren (*Populus nigra* 'Italica'). Tussen de populierenstammen zijn er tegen de muur donkere volumes te zien, misschien niet altijd leifruit (waarvan de spijkers in sommige muurgedeelten getuigen) maar de kronen van de geknotte zomerlinden (*Tilia platyphyllos*), die samen met de populieren een laantje vormen, dat langs de noorden de oostzijde grotendeels bewaard bleef. In de zuidmuur zijn er bovendien twee nissen, ongetwijfeld bestemd voor heiligenbeelden op sokkels van rotswerk, die de kuierende pensionaires op vrome gedachten moesten brengen.

De zuidmuur wordt aan de straatzijde onderbroken door drie nog bestaande poorthekken. Het middelste hek vormt de ceremoniële toegang en sluit aan bij een dubbele oprijlaan. De rijstroken van de laan worden gescheiden door een brede, met bloem- of rozenperken opgesmukte en met 'plate-bandes' afgezoomde grasstrook, die onderbroken wordt door een rond bekken met een hoog opspuitende fontein. De landschappelijke tuintjes langs weersijden van de oprijlaan zijn herkenbaar aan hun slingerpaden (met flanerende gezelschappen, liefst twee aan twee), niervormige vijvertjes en een losse, informele beplanting met bomen en struiken. Drie loofhutachtige nissen, mogelijk taxuspriëlen, kijken uit over de landschappelijke voortuintjes. Strak omlijnde, landschappelijke voortuintjes zijn aan het einde van de 19de eeuw een veel voorkomend ingrediënt van de aanleg rond meisjespensionaten (o.m. in het Heilig Hartinstituut te Heverlee, het Kardinaal Van Roeyinstituut in Vorselaar en het Sint-Angela-instituut te Tildonk). Het laantje dat de voortuin links afsluit, wordt door het pensionaatsgebouw gedeeltelijk aan het oog onttrokken, maar de laan met geknotte zomerlinden achter het gebouw en de twee linden vlakbij het linkse toegangshek zijn daar zonder twijfel een relict van. Opmerkelijk is de grote ronde parterretuin rechts van het pensionaat – een in ringstroken en acht sectoren verdeelde cirkel met boompjes, mogelijk een rozentuin. Mogelijkheid tot actieve recreatie blijkt uit de schommel tegen de oostvleugel van het pensionaatsgebouw. De nutstuinen liggen achter het complex en beslaan meer dan de helft van het domein, want tot enkele decennia geleden waren de kostscholen zelfbedruipend. De moestuinbedden worden

gescheiden door met fruitbomen afgezoomde laantjes.

In 1910 werd het complex uitgebreid met een rechtervleugel, vijf traveeën en oorspronkelijk twee bouwlagen, later met twee verhoogd. In 1926 werd naar ontwerp van Julien Langerock (zoon van de meer bekende Pierre) nog een linkervleugel toegevoegd voor de lagere school. Na de Tweede Wereldoorlog kende de school een grote bloei. In 1959 werd een humaniora-afdeling opgericht en nieuwe gebouwen (turnzaal, labo) werden aan het complex toegevoegd. De oorspronkelijke plattegrond met de vier vleugels bleef bewaard, maar de binnenplaats werd dichtgebouwd. In 1971 werd het internaat afgeschaft en de slaapzalen werden omgevormd tot klaslokalen. De moestuinen werden ingepalmd door sport- en speelvelden. Van de landschappelijke tuintjes langs weerszijden van de oprit getuigen alleen nog twee bruine beuken (*Fagus sylvatica* 'Atropunicea') met stamomtrekken tot 315 cm. De plate-bandes die de centrale grasstrook afbakenden, hebben plaats geruimd voor lage haagjes van *Lonicera nitida* en het bekken met de fontein voor een vaas op een zuil. De witte paardenkastanjes (*Aesculus hippocastanum*) in de voortuin werden vermoedelijk aangeplant gelijktijdig met de bouw van de Langerockvleugel.

- Kadasterarchief Vlaams-Brabant, Oudste kadastrale legger 212 Vilvoorde, art. 2753 nr. 8.
- Kadasterarchief Vlaams-Brabant, Kadastrale opmetingsschets Vilvoorde 1892 nr. 28, 1911 nr. 77 en 1929 nr. 21.
- CALDERON A., *Bedrijven en werkgelegenheid gedurende de XXste eeuw in Vilvoorde 1894-1994 (II)*, Vilvoorde, Stadsbestuur, 2000, p. 213-214.
- KENNES H. & STEYAERT R., *Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen. Inventaris van het bouwkundig erfgoed: gemeente Vilvoorde, deelgemeente Peutie*, Brussel, Afdeling Monumenten en Landschappen, 2005, p. 26-28.

Bron: DENEFF, R., 2009. *Historische tuinen en parken van Vlaanderen - Ten noordoosten van Brussel: Kampenhout, Kraainem, Machelen, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Wezembeek-Oppem, Zaventem, Zemst*, Brussel: Vlaamse Overheid. Onroerend Erfgoed.

Auteurs: Deneef, Roger (<https://id.erfgoed.net/auteurs/126>); Wijnant, Jo (<https://id.erfgoed.net/auteurs/127>); Kennes, Hilde (<https://id.erfgoed.net/auteurs/71>)

Datum: 2009

De tekst wordt ter beschikking gesteld door: Agentschap Onroerend Erfgoed (AOE) (<https://id.erfgoed.net/auteurs/501>)

Relaties

Omvat

Kostschool van de zusters ursulinen

(<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/70378>)

Is deel van

Franklin Rooseveltlaan (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/themas/7765>)

Je kan deze pagina citeren als:

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2025: *Tuin van het Virgo Fidelisinstituut* [online],
<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/134139>
(<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/134139>) (geraadpleegd op 3 november 2025).

Beheerder fiche: **Agentschap Onroerend Erfgoed**

Contact

Heb je een vraag of opmerking over deze fiche?

Meld het ons via het contactformulier (</contact?uri=https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/134139>).

(//)

Inventaris

ERFGOEDOBJECT

Kostschool van de zusters ursulinen

bouwkundig element

ID: 70378 URI: <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/70378>

de Vlaamse overheid

uitgegeven door het agentschap Onroerend Erfgoed
(<https://www.onroenderfgoed.be/>)

Privacyverklaring

(<https://www.onroenderfgoed.be/privacyverklaring>)

Juridische informatie

Bekijk alle beelden in de beeldbank >

(<https://beeldbank.onroenderfgoed.be/inventaris/erfgoedobjecten/70378>)

Juridische gevolgen

- is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed Kostschool van de zusters ursulinen (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/116136>)
Deze vaststelling is geldig sinds 08-10-2021
- is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed Kostschool van de zusters ursulinen (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/44694>)
Deze vaststelling was geldig van 24-09-2009 tot 08-10-2021

Provincie

Vlaams-Brabant

Gemeente

Vilvoorde

Deelgemeente

Vilvoorde

Straat

Rooseveltlaan (Franklin)

Locatie

Rooseveltlaan (Franklin) 98 (Vilvoorde)

Nauwkeurigheid zone

Tot op 15m

Oppervlakte zone

38 603m²

Bewaringstoestand

Bewaard

Erfgoedwaarde

Aanwezig

Typologie: gebouwen voor secundair onderwijs

(<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/152>), hekken

(<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/185>), hekpijlers

(<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/186>), internaten

(<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/205>), kapellen (gebouwonderdelen)

(<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1776>), kloosters

(<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/243>), lagere scholen

(<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/259>), omheiningsmuren

(<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/317>),

turnzalen (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/447>)

Datering: interbellum (<https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1070>), na WO II

(<https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1073>), vierde kwart 19de eeuw

(<https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1066>),

voor WO I (<https://id.erfgoed.net/thesauri/dateringen/1068>)

Stijl: neotraditioneel (https://id.erfgoed.net/thesauri/stijlen_en_culturen/21)

Langerock, Julien (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/personen/3239>) (Ontwerper)

Herinventarisatie bouwkundig erfgoed Vilvoorde

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/gebeurtenissen/537>) (geografische inventarisatie: van 01-06-2002 tot 30-04-2005)

Beschrijving

Voormalige kostschool van de zusters ursulinen, heden Virgo Fidelisinstituut, opgetrokken in de periode 1889-1892 met de belangrijkste uitbreidingen van 1910 en 1924-1925.

Historiek

Op 10 februari 1858 kwamen drie ursulinen van het klooster van Tildonk zich vestigen in een huisje aan de toenmalige Pastoorstraat voor de oprichting van een kantschool voor de armen; weldra verhuisden ze naar de toenmalige Meer nummers 53-55, heden de Leuvensestraat, waar ook een afdeling voor kleuters en lagere schoolkinderen werd voorzien. Nadien kende de instelling nog meerdere verblijfplaatsen; de zusters breidden hun zorgen uit tot de opvoeding van weeskinderen en er werd bovendien een internaat opgericht voor kinderen uit de burgerij. Door de sterke uitbreiding moesten er nieuwe lokalen en woongelegenheden voorzien worden.

In 1888 kregen de zusters een terrein van 4 hectare in hun bezit aan de toenmalige Nieuwe Laan, nu de Franklin Rooseveltlaan, waar vanaf 1890 een nieuw complex werd gebouwd, dat oorspronkelijk bestond uit een klooster en een school, volgens een oude tekening ondergebracht in vier neotraditioneel getinte vleugels rondom een binnenkoer en omgeven door een grote tuin. Het nieuwe complex, werd in gebruik genomen in 1891 en werd op het kadaster ingetekend in 1892. Het geheel werd voorafgegaan door een aangeplant voorhof

met bomen en een brede toegangsweg. Op het ogenblik van de verhuis waren er 33 internen en meer dan honderd leerlingen in de lagere school. Op 14 februari 1899 werd

gestart met een beroepsschool voor "linnenraad", waarmee de basis werd gelegd voor het katholieke secundair meisjesonderwijs in Vilvoorde. In 1910 werd de rechtervleugel bijgebouwd voor de nieuwe huishoudschool, op het kadaster ingetekend in 1911 en in 1925 werd de linkervleugel opgetrokken voor de lagere school, dit naar ontwerp van Julien Langerock (1924).

De school kende een grote bloei na de Tweede Wereldoorlog en groeide uit tot één van de meest degelijke onderwijsinstellingen rond de hoofdstad. In 1959 werd de humaniora-afdeling opgericht, gevolgd door de bouw van een nieuwe turnzaal en een labo in 1963, ten zuidwesten van het complex. De oude slaapzalen van het internaat, afgeschaft in 1971, werden omgevormd tot klaslokalen en de vroegere moestuinen van de zusters werden ingepalmd door sport- en speelterreinen. In 1985 smolten de Katholieke Scholen van Vilvoorde samen tot één geheel; sindsdien biedt Virgo Fidelis onderdak aan de volledige eerste graad. De laatste zusters verlieten Vilvoorde in 1995. In tegenstelling tot andere ursulinenscholen in de omtrek als Tildonk en Sint-Katelijne-Waver is het complex van Vilvoorde een vrij eenvoudige realisatie die door latere uitbreidingen en vooral verhogingen een deel van haar oorspronkelijk karakter moest prijsgeven. De oorspronkelijke plattegrond van vier vleugels rondom een binnenplaats bleef bewaard, hoewel deze laatste heden is dichtgebouwd.

Beschrijving

Heden omvat de instelling het oorspronkelijke, neotraditionele complex, links geflankeerd door de uitbreiding van 1925, rechts door de vleugel van 1910; diverse latere uitbreidingen vervulden het geheel dat nog steeds wordt voorafgegaan door een beboomde tuin, hoewel de meeste monumentale kastanjelaars verdwenen in de laatste decennia; aan de straat is de tuin afgesloten door een bakstenen muur met spaarvelden en tandfries, onderbroken voor drie toegangspoorten met ijzeren hekken tussen pijlers met neogotisch getinte bekroning.

Centrale, uitspringende vleugel van zes traveeën en drie bouwlagen onder een leien schilddak met meerdere dakkapellen. Bakstenen lijstgevel op natuurstenen plint, geritmeerd door versneden steunberen en spaarvelden met gecombineerde rondboogmotieven. Tot puntgevel verhoogde middentraveeën, in de top voorzien van gekoppelde rondboogvenstertjes en centrale heiligennis. Voorts eenvoudige rechthoekige vensters, gekoppeld en getalied op de begane grond. Eenvoudige korfboogdeur in de tweede travee, steekboogdeur onder druiplijst met gekrulde uiteinden in de vijfde travee; deze laatste deur geeft toegang tot een vrij monumentaal uitgewerkte hal, waarvan de wanden imitatieblokken vertonen en geritmeerd worden door geblokte pilasters en rondbogige spaarvelden; een marmeren steektrap leidt naar de verdieping met de kapel. De overige gevels sluiten qua uitzicht aan bij de beschreven gevel doch in vereenvoudigde versie. Van de oorspronkelijke kapel, heden ingericht als turnzaal resten enkel de deur met neogotisch getinte opschriften en vensters met eenvoudig glas in lood.

Rechts aangrenzende vleugel van 1910; vijf traveeën en oorspronkelijk twee bouwlagen, later verhoogd met een derde en een vierde onder plat dak. Eenvoudige bakstenen lijstgevel, geritmeerd door rondbogige spaarvelden met respectievelijk steekbogige en gekoppelde rondbogige vensters; de trapkast bevindt zich uiterst rechts. De bovenste, tevens meest recente, bouwlaag vertoont kleine rechthoekige vensters.

Links aangrenzende vleugel van 1925, naar ontwerp van 1924 van Julien Langerock, zoon van P. Langerock. In de vijfde travee gevelsteen met vermelding "A.M.D.G. Constructum AO DI 1925", verwijzend naar het bouwjaar; acht + twee traveeën en oorspronkelijk twee bouwlagen, naderhand verhoogd met een derde bouwlaag. Ook hier een eenvoudige bakstenen lijstgevel gemarkeerd door rondbogige spaarvelden, meestal met gekoppelde rondboogvensters. De kleinere vensters van de bovenste bouwlaag sluiten qua uitzicht hierbij aan.

- Kadaster Vlaams-Brabant, mutatieschetsen Vilvoorde 1892/28, 1911/77, 1929/21.
- CALDERON A. 2000: *Bedrijven en werkgelegenheid gedurende de XXste eeuw in Vilvoorde 1894-1994. Deel II*, Vilvoorde, 213-214.
- COOMANS T. 1991: Pierre Langerock (1859-1923), architecte et restaurateur néo-gothique, in *Revue des archéologues et historiens d'art de Louvain*, Louvain-La-Neuve, XXIV, 139.
- S.N. s.d.: *1999 d'Ursulinen van Vilvoorde, kant naar bestand*, s.l..
- VERHEYDEN A.L.E. 1972: *Vilvoorde in oude prentkaarten deel I*, Zaltbommel, nummer 142.

Bron: KENNES H. met medewerking van STEYAERT R. 2005: *Inventaris van het bouwkundig erfgoed, Provincie Vlaams-Brabant, Gemeente Vilvoorde, Deelgemeenten Vilvoorde en Peutie*, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen VLB1, onuitgegeven werkdocumenten.

Auteurs: Kennes, Hilde (<https://id.erfgoed.net/auteurs/7>)

Datum: 2005

De tekst wordt ter beschikking gesteld door: Agentschap Onroerend Erfgoed (AOE) (<https://id.erfgoed.net/auteurs/501>)

Relaties

Is deel van

Tuin van het Virgo Fidelisinstituut

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/134139>)

Je kan deze pagina citeren als:

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2025: *Kostschool van de zusters ursulinen* [online],

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/70378>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/70378>

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/70378>
(<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/70378>) (geraadpleegd op 3 november 2025).

Beheerder fiche: **Agentschap Onroerend Erfgoed**

Contact

Heb je een vraag of opmerking over deze fiche?

Meld het ons via het contactformulier (</contact?uri=https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/70378>).